

Women Also Stood at Sinai

Rabbi Dr. Aaron Adler
Tiferet Yisrael, Zurich

1. שמות פרק יט

(ג) ומִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹקִים וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן הַהָר לֵאמֹר פֹּה תֵאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
(ד) אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֵשָׂא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׁרִים וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי: (ה) וְעַתָּה אִם
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וְשִׁמְרַתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִיִּיתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ: (ו) וְאַתֶּם
תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶּת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

2. רש"י שמות פרק יט פסוק ג

לְבֵית יַעֲקֹב - אֱלֹהֵי הַנְּשִׂאִים, תֵּאמַר לָהֶן בְּלִשׁוֹן רַכָּה: וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל - עוֹנֵשִׁין וְדַקְדוּקִין פֶּרֶשׁ
לְזַכְרֵיהֶם. דְּבָרִים הַקְּשִׁין כְּגִידִין:

3. יהושע פרק א

(ח) לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּידְךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה לְמַעַן תִּשְׁמָר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוֹ כִּי אֶזְכֹּר
תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאֶזְכֹּר תְּשִׁכִּיל:

4. רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק א, הלכה יג

אִשָּׁה שֶׁלֹּמְדָה תּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שֶׁכָּר אֲבָל אֵינוֹ כְּשֶׁכָּר הָאִישׁ, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִצְטוּיָת, וְכֹל הָעוֹשָׂה דְבַר שְׂאִינוֹ
מִצְוָה עָלָיו לַעֲשׂוֹתוֹ אֵין שֶׁכָּר כְּשֶׁכָּר הַמִּצְוָה שֶׁעָשָׂה אֲלֵא פְחוּת מִמֶּנּוּ, וְאֵעִ"פּ שִׁישׁ לָהּ שֶׁכָּר צוּוּ
חֻכְמִים שֶׁלֹּא יִלְמַד אָדָם אֶת בִּתּוֹ תּוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁרֹב הַנְּשִׂאִים אֵין דַּעְתָּם מְכוֹונָת לְהַתְּלַמֵּד אֲלֵא הֵן
מוֹצִיאֹת דְּבָרֵי תּוֹרָה לְדַבְרֵי הַבַּאִי לְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתָּן, אֲמָרוּ חֻכְמִים כֹּל הַמְּלַמֵּד אֶת בִּתּוֹ תּוֹרָה כְּאִילוֹ
לְמַדָּה תְּפִלוֹת, בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים בְּתוֹרָה שְׁבַע"פ פֹּה אֲבָל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב לֹא יִלְמַד אוֹתָהּ לְכַתְּחִלָּה
וְאִם לְמַדָּה אֵינוֹ כְּמִלְמַדָּה תְּפִלוֹת.

5. טור יורה דעה סימן רמו

כ' הַרְמַב"ם ז"ל אִשָּׁה שֶׁלֹּמְדָה תּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שֶׁכָּר אֲבָל לֹא כְּשֶׁכָּר הָאִישׁ מִפְּנֵי שְׂאִינָה מִצְוָה וְעוֹשָׂה וְכֹל
הָעוֹשָׂה דְבַר שְׂאִינוֹ מִצְוָה עָלָיו אֵין שֶׁכָּר כְּשֶׁכָּר הַמִּצְוָה וְעוֹשָׂה וְאֵעִ"פּ שִׁישׁ לָהּ שֶׁכָּר צוּוּ חֻכְמִים
שֶׁלֹּא יִלְמַד אָדָם אֶת בִּתּוֹ תּוֹרָה מִפְּנֵי שֶׁרֹב נְשִׂאִים אֵין דַּעְתָּם מְכוֹונָת לְהַתְּלַמֵּד וּמוֹצִיאִין דְּבָרֵי תּוֹרָה
לְדַבְרֵי הַבַּאִי לְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתָּם אֲמָרוּ חֻכְמִים כֹּל הַמְּלַמֵּד לְבִתּוֹ תּוֹרָה כְּאִילוֹ מִלְמַדָּה תְּפִלוֹת בְּד"א
בְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב אֲבָל בְּתוֹרָה שְׁבַע"פ לֹא יִלְמַד אוֹתָהּ בְּתַחֲלִילָה וְאִם מִלְמַדָּה אֵינוֹ כְּמִלְמַדָּה תְּפִלוֹת

6. שולחן ערוך אורח חיים סימן מז סעיף יד

נשים מְבֻרְכוֹת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה.

7. ט"ז אורח חיים סימן מז ס"ק י

נְשִׂאִים מְבֻרְכוֹת כו'. - דַּע"פ שְׂאִינָם חִיִּיבִים בְּלִימוּד וְלֹא עוֹד אֲלֵא כֹל הַמְּלַמֵּד בִּתּוֹ תּוֹרָה כְּאִלוֹ לְמַד'
תְּפִלוֹת הֵיִינוּ תּוֹרָה שְׁבַע"פ אֲבָל לֹא שְׁבַכְתָּב וְעוֹד כִּי הֵם חִיבּוֹת לֹמַר פ' הַתְּמִיד שֶׁהוּא בְּמִקּוֹם
הַקְּרָבָן וְכ"ש לְסַמ"ג דס"ל נְשִׂאִים חִיִּיבִים לְלַמּוֹד דִּינִים הַשִּׁיכִים לָהֶם (ב"י):

8. ביאור הלכה סימן מז ד"ה נשים וכו'

נְשִׂאִים וכו' - הַטַּעַם דֵּהֵא חִיבּוֹת לְלַמּוֹד הַדִּינִים שֶׁלָּהֶם וְעוֹד דְּחִיבּוֹת לֹמַר פֶּרֶשׁת הַקְּרַבְנוֹת כְּמוֹ
שְׁחִיבּוֹת בְּתַפְלָה א"כ קֵאֵי הַבְּרַכָּה ע"ז. ב"י מ"א. וּלְפ"ז הַטַּעַם יִכּוּלָה לְהוֹצִיא בְּבֵה"ת אֶת הָאִישׁ וְכֵן
כְּתַב הַפְּמ"ג בְּהַדְיָא וְהַגְר"א בְּבִיאור חוֹלֵק ע"ז הַטַּעַם עי"ש אֲלֵא הַטַּעַם דְּמְבֻרְכוֹת הוּא דַּאֲף דְּפִטְרִי
מִתּוֹרָה מ"מ יִכּוּלוֹת לְבַרְךְ וְלֹמַר וְצוּנו דְּלֵא גְרִיעָא מְכַל מ"ע שֶׁהַזְמַן גְּרַמָּא דְקִי"ל דִּיכּוּלוֹת לְבַרְךְ
עֲלִיהֶן וְכַדְלַעִיל בְּסִימָן י"ז ס"ב עי"ש וּלְפ"ז אֵין יִכּוּלוֹת לְהוֹצִיא אֶת הָאִישׁ וְקַטְנָן שֶׁהִגִּיעַ לְחִינוּךְ בּוֹדָאֵי
אֵינוֹ יִכּוּל לְהוֹצִיא אֶת הַגְּדוֹל בְּבֵה"ת לְפִי מָה שְׁסוּבְרִים הַרְבֵּה פּוֹסְקִים דְּבֵה"ת הוּי מִן הַתּוֹרָה

9. רמב"ם הלכות תשובה פרק י, הלכה ה

כֹּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה כְּדִי לְקַבֵּל שֶׁכָּר אוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא תִּגִיעַ עָלָיו פּוֹרְעֵנוֹת הֵרִי זֶה עוֹסֵק שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה, וְכֹל
הָעוֹסֵק בֵּה לֹא לִירָאָה וְלֹא לְקַבֵּל שֶׁכָּר אֲלֵא מִפְּנֵי אַהֲבַת אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ שְׂצוּה בֵּה הֵרִי זֶה עוֹסֵק בֵּה
לְשִׁמָּה, וְאֲמָרוּ חֻכְמִים לְעוֹלָם יַעֲסוֹק אָדָם בְּתוֹרָה וְאֲפִילוֹ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה שְׂמִתוֹךְ שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה בֵּא
לְשִׁמָּה, לְפִיכֵן כְּשֶׁמְלַמְדִין אֶת הַקְּטָנִים וְאֶת הַנְּשִׂאִים וְכֹלל עֲמֵי הָאָרֶץ אֵין מְלַמְדִין אוֹתָן אֲלֵא לְעַבּוֹד
מִירָאָה וְכְדִי לְקַבֵּל שֶׁכָּר, עַד שֶׁתְּרַבָּה דַּעְתָּן וְיִתְחַכְּמוּ חֻכְמָה יִתִּירָה מְגַלִּים לָהֶם רַז זֶה מַעֲט מַעֲט
וּמְרַגְלִין אוֹתָן לְעַנְיָן זֶה בְּנַחַת עַד שִׁישִׁיגוּהוּ וְיִדְעוּהוּ וְיַעֲבֹדוּהוּ מֵאַהֲבָה.